

מדינת ישראל
משרד המשפטים
לשכת המשנה לפרקליט המדינה
(תפקידים מיוחדים)

כ"א אב תשע"ד
17 אוגוסט 2014
מס' תיק: 68-13-6
מס' מכתב: 811-99-2013-003024

לכבוד

שלום רב,

הנדון: תלונת נגד ראש עיריית נצרת עילית, מר שמעון גפסו
סמך: פניות מיום 12.5.13 ומיום 11.8.13

בפניותייך שבסמך, ביקשת כי תיפתח חקירה נגד ראש עיריית נצרת עילית, מר שמעון גפסו, בגין הפצת מנשר לתושבי עירו, שכלל התבטאויות שלדברייך, מעלות חשד לעבירה של הסתה לגזענות.

בעקבות בקשתך נבחנו דבריו של גפסו במנשר, בפרסומים נוספים ובמסע הבחירות שלו ושל רשימתו 'עורי עיר'. לאחר בחינת הדברים ושקילתם, החליט היועץ המשפטי לממשלה לאמץ את עמדת פרקליט המדינה דאז, לפיה אין מקום לפתוח בחקירה פלילית נגד מר גפסו. זאת מן הסיבה שקיים ספק ממשי אם התבטאויותיו, מקוממות ככל שיהיו, מקימות את יסודות העבירה של הסתה לגזענות לפי סעיף 144ב לחוק העונשין התשל"ז – 1977, הכוללים דרישה לכך שהפרסום יעשה מתוך מטרה להביא להשפלה, לביזוי וכיוצא בזה, כלפי ציבור, מחמת גזע או מוצאו האתני. לטעמנו, בנסיבות המקרה, קשה יהיה להוכיח, ברמת הוודאות הנדרשת בפלילים, את רכיב ה"מטרה" להסית לגזענות, המהווה את היסוד הנפשי הנדרש בעבירת ההסתה לגזענות.

בזמנו, נבחנו גם פעולות באפיקים מנהליים בדמות הגשת בקשה לפסילת מפלגתו של שמעון גפסו, 'עורי עיר'. בסופו של דבר, לאחר התלבטויות, סברנו כי נוכח פסיקותיו של בית המשפט העליון בשנים האחרונות בעניין פסילת מפלגות, ונוכח אופיו של מסע הבחירות של גפסו, השונה מעניינו של הרטמן (וראה רע"א 6709/98 היועץ המשפטי לממשלה נ' רשימת מולדת-גשר-צומת לבחירות לרשויות המקומיות, נצרת עילית), לא היה מקום לפנייה מטעם היועץ המשפטי לממשלה לפסול את המפלגה, ויש להשאיר עניין זה למשפט הציבור.

יצוין, כי ההחלטות התקבלו כבר בחודש ספטמבר 2013, אך עקב תקלה, לא נשלחה לך הודעה על ההחלטה. צר לנו על כך.

בכבוד רב,
יהודה שפיר
המשנה לפרקליט המדינה

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
פרקליט המדינה

מדינת ישראל משרד המשפטים

המחלקה למשפט ציבורי-חוקתי
ייעוץ וחקיקה

ירושלים: ל תשרי תשע"ח
9 אוקטובר 2018

לכבוד

שלום רב,

הנדון: פנייתך אל היועץ המשפטי לממשלה בדון "בקשה לפסול את מועמדותו של מר אבי אלקבץ לראשות עיריית עפולה"

בפנייתך שבגדון המתייחסת למר אבי אלקבץ ולרשימת המועמדים בראשה הוא עומד - "עפולה אחת", את מבקשת מן היועץ המשפטי לממשלה כי יפעיל את הסמכות המוקנית לו ויפעל "לאלתר לפסילת מועמדותו של מר אלקבץ ורשימתו" (הציטוט מסעיף 18). זאת מן הטעמים הנפורטים בפנייה ובהמשך לפניות קודמות.

כעולה מפנייתכם וכנוכח במענה הקודם מטעמנו, כוונת הדברים בהקשר זה היא לסמכות הנתונה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש עתירה לפסילת רשימת מועמדים (ולא מועמד יחיד) בהתאם לסעיף קטן (ב) בסעיף 39 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, הקובע בחלקיו הנוגעים לעניין כדלקמן:

"39. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, רשאי, בהתייעצות עם סגניו, לקבוע כי רשימת מועמדים שהוגשה לפי חוק זה היא רשימה מנועה מלהשתתף בבחירות לפי סעיף 39 אלא נלהלן - רשימה מנועה).

(ב) קביעה לפי סעיף קטן (א) תיעשה על פי עתירה של ועדת הבחירות של הרשות המקומית הנוגעת בדבר, שעל הגשתה החליטה הועדה ברוב חבריה, או של היועץ המשפטי לממשלה; העתירה תוגש לא יאוחר מחיום העשרים וחמישה שלפני יום הבחירות".

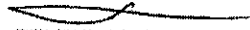
הבקשה נסמכת על עילת הפסילה הקבועה בסעיף 39א(3) לחוק האמור שעניינה הסתה לגזענות.

רח' צלאת א-דין 29, ת.ד. 1087 מיקוד 91490 טלי 02-6466454 פקס 02-6276114

במענה לפנייתך זו ועל דעתו של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי - חוקתי) מר רז נורי, נבקש להשיבך כדלקמן:

לאחר בחינת הדברים במשרד המשפטים על בסיס התנאים המחמירים באשר לפסילת רשימות מועמדים (כמו גם מועמדים), כפי שנקבעו ואף יושמו בפסיקת בית המשפט העליון לאורך השנים ובכלל זאת גם לקראת הבחירות האחרונות לכנסת ה-20, הוחלט כי בגסיבות העניין ועל בסיס הנתונים כפי שהם ידועים לנו, אין מקום להגשת עתירה לפסילת הרשימה "עפולה אחת" בראשות מר אבי אלקבץ על בסיס העילה של חסותה לגזענות כאמור בסעיף 39א(ג) בחוק הרשויות המקומיות (בחירות). מובן כי האמור עוסק בחיבת המשפטי של העניין, וודאי שאין בכך כדי להצדיק או לתת "גושפנקא" להתבטאויות ולפרסומים מעין אלו.

בכבוד רב,

עמי ברקוביץ, עו"ד

העתק:

מר רז נורי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-חוקתי)
לשכת היועץ המשפטי לממשלה
לשכת פרקליט המדינה